

Regeringens proposition

2001/02:42

Övergång till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag Prop.
2001/02:42

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 18 oktober 2001

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att schablonbeskattningen av verksamhet som utländska skadeförsäkringsföretag bedriver från ett fast driftställe i Sverige skall ersättas med beskattning enligt konventionell metod. Bestämmelserna i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. om bokföring och revision, som enligt gällande regler endast omfattar sådan verksamhet hos ett utländskt skadeförsäkringsföretag som bedrivs vid en svensk filial, skall tillämpas även på verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation om verksamheten bedrivs från ett fast driftställe i Sverige.

Vid övergången till konventionell beskattning skall tillgångar och förpliktelser tas upp till marknadsvärden. Förpliktelser som avser ingångna försäkringsavtal skall dock beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering. Äldre bestämmelser skall tillämpas i fråga om beskattningsår som börjat före ikraftträdandet.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	9
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	10
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	12
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige	15
3	Ärendet och dess beredning	17
4	Bakgrund	18
4.1	Näringsrättslig reglering	18
4.2	Gällande skatteregler	19
5	Överväganden och förslag	20
5.1	Beskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag	20
5.2	Redovisningsfrågor vid en övergång till konventionell beskattning	25
5.3	Uppgiftsskyldighet m.m.	29
5.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	31
6	Konsekvenser för de offentliga finanserna m.m.	32
7	Författningskommentarer	33
7.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	33
7.2	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	35
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	35
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	36
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige	37
	Bilaga 1 Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över betänkandet Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar (SOU 2001:11)	38
	Bilaga 2 1998 års Företagsskatteutredningars lagförslag i betänkandet Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar (SOU 2001:11) avseende övergången till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag	39
	Bilaga 3 Lagrådsremissens lagförslag	47
	Bilaga 4 Lagrådets yttrande	57

Utdrag ur protokoll vid
regeringssammanträde den 18 oktober 2001 62

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2001/02:42

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
5. lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Häri genom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 39 kap. 10 § skall upphöra att gälla, dels att 2 kap. 3 §, 6 kap. 8 §, 23 kap. 4 §, 37 kap. 9 §, 38 kap. 3 § samt 39 kap. 2, 6 och 12 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

2 kap.

3 §¹

Bestämmelserna om juridiska personer skall inte tillämpas på

- dödsbon,
- svenska handelsbolag, eller
- juridiska personer som förvaltar samfälligheter och som avses i 6 kap. 6 § andra stycket.

Bestämmelserna om juridiska personer skall tillämpas också på värdepappersfonder.

Särskilda bestämmelser om dödsbon efter dem som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet finns i 4 kap. 3 §.

Att bestämmelserna om svenska handelsbolag gäller också för europeiska ekonomiska intressegrupperingar framgår av 5 kap. 2 §.

I vilka fall utländska associationer anses som juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §.

I vilka fall utländska associationer anses som *eller behandlas som* juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §.

6 kap.

8 §

Med *utländsk juridisk person* avses en utländsk association om, enligt lagstiftningen i den stat där associationen hör hemma,

1. den kan förvärva rättigheter och åta sig skyldigheter,
2. den kan föra talan inför domstolar och andra myndigheter, och
3. de enskilda delägarna inte fritt kan förfoga över associationens förmögenhetsmassa.

Bestämmelserna om utländska juridiska personer tillämpas också på utländska associationer som bedriver verksamhet avseende skadeförsäkring genom en sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

¹ Senaste lydelse 2000:1354.

23 kap.

4 §

Med *företag* avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag,
2. svensk ekonomisk förening,
3. svensk sparbank,
4. svenskt ömsesidigt försäkringsföretag,
5. svensk stiftelse,
6. svensk ideell förening, och
7. utländskt bolag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

37 kap.

9 §

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte utländskt skadeförsäkringsföretag.

38 kap.

3 §

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

39 kap.

2 §

Med *livförsäkringsföretag* avses

1. livförsäkringsbolag enligt 1 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (1982:713), och

2. utländskt försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse i Sverige med stöd av lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

Med *skadeförsäkringsföretag* avses annat försäkringsföretag än livförsäkringsföretag.

Utländska försäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse i Sverige bedöms bara med hänsyn till den verksamhet som företaget bedriver från fast driftställe här.

Utländska försäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse i Sverige bedöms bara med hänsyn till den verksamhet som företaget bedriver från fast driftställe här. *Som skadeförsäkringsföretag anses också en sådan association som avses i 6 kap. 8 § andra stycket.*

6 §

För *svenska* skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

För skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

följande skall tas upp:

1. minskning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
2. minskning av säkerhetsreserv,
3. minskning av regleringsfond för trafikförsäkring, och
4. minskning av utjämningsfond,

följande skall dras av:

5. sådana avgifter och bidrag till kommuner, föreningar och sammanlutningar som avser att stödja verksamhet med syfte att förebygga skador som faller inom ramen för den försäkringsrörelse som företaget bedriver,

6. ökning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
7. ökning av säkerhetsreserv,
8. utbetald återbäring, och
9. verkställd premieåterbetalning.

12 §

Om ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd tas över av ett annat försäkringsföretag, skall det överlåtande företaget inte ta upp någon inkomst eller dra av någon utgift på grund av överlåtelsen. Det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas bara om

1. *det överlåtande företaget omedelbart före överlåtelsen är skattskyldigt för inkomst av åtminstone en del av den överlåtna verksamheten samt inkomsten inte är helt undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal, och*

2. det övertagande företaget omedelbart efter övertagandet är skattskyldigt för inkomst av sådan verksamhet som det överlåtande företaget beskattats för samt inkomsten inte helt eller delvis är undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering. Äldre bestämmelser tillämpas dock i fråga om beskattningsår som börjat före ikraftträdandet.

2. Om överskott av verksamheten i ett utländskt skadeförsäkringsföretag tidigare har beräknats enligt 39 kap. 10 § gäller följande. Tillgångar som företaget innehar vid ingången av det beskattningsår då de nya bestämmelserna tillämpas första gången skall tas upp till då gällande marknadsvärden. Förpliktelser vid samma tidpunkt skall tas upp till belopp varmed de vid en marknadsmässig bedömning belastar verksamheten vid nämnda tidpunkt. För förpliktelser med anledning av ingångna försäkringsavtal skall dock värdet beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar enligt bestämmelserna i 7 kap. 1 § samt 2 § första och femte styckena försäkringsrörelselagen (1982:713).

2.2 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

Prop. 2001/02:42

Härigenom föreskrivs att i skattebetalningslagen (1997:483) skall införas en ny paragraf, 23 kap. 3 c §, och närmast före den nya paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap.

Ombud för generalrepresentation

3 c §

Om ett utländskt skadeförsäkringsföretag bedriver verksamhet i Sverige genom generalrepresentation, skall ett sådant ombud som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige svara för redovisning och betalning av den skatt som hänför sig till verksamheten och i övrigt företräda företaget i frågor som rör sådan skatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. De nya bestämmelserna gäller i fråga om skatter som hänför sig till beskattningsår som börjat efter ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 2 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt proposition Föreslagen lydelse
2001/02:25

2 kap.

7 §

Särskild självdeklaration skall lämnas av

1. aktiebolag, ekonomiska föreningar och sådana familjestiftelser som avses i 8 § tredje stycket lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,

2. sådana ideella föreningar som avses i 7 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) och av sådana trossamfund som avses i 7 kap. 14 § den lagen, om intäkterna under beskattningsåret har överstigit grundavdraget enligt 63 kap. 11 § samma lag,

3. andra juridiska personer än sådana som avses i 1 och 2 med undantag av dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar, om intäkterna som den skattskyldige skall ta upp under beskattningsåret har uppgått till minst 100 kronor,

4. sådana juridiska personer som är skattskyldiga enligt 6 § lagen om statlig förmögenhetsskatt och vars skattepliktiga förmögenhet vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppen enligt 19 § den lagen,

5. andra juridiska personer än dödsbon för vilka underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas, *samt*

6. fondbolag eller förvaringsinstitut för varje av bolaget eller institutet förvaltad värdepappersfond.

5. andra juridiska personer än dödsbon för vilka underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas,

6. fondbolag eller förvaringsinstitut för varje av bolaget eller institutet förvaltad värdepappersfond, *samt*

7. *ombudet för en sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige för skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom representationen.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall upphöra att gälla. Den nya

lagen skall tillämpas första gången vid 2002 års taxering med följande undantag:

a) 2 kap. 1 § och 3–8 §§, 3 kap. 3 § samt 4 kap. 2 och 5 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering, såvitt annat inte är föreskrivet i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklARATIONSSKYLDIGHET för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar,

b) 2 kap. 2 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering, dock skall vid 2003 års taxering procentsatsen vara 29,3 vid tillämpningen av 2 kap. 2 § 1,

c) andra bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet än de i 10 kap. 1–6 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt de innebär en utvidgning av denna skyldighet jämfört med motsvarande äldre bestämmelser,

d) 12 kap. 1 § tillämpas första gången vid 2004 års taxering såvitt gäller skyldighet att lämna kontrolluppgift för andra juridiska personer än dödsbon, och

e) 12 kap. 2 och 3 §§ tillämpas första gången vid 2005 års taxering såvitt gäller skyldighet att ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande.

a) 2 kap. 1 § och 3–6 §§, 7 § 1–6, 8 §, 3 kap. 3 § samt 4 kap. 2 och 5 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering, såvitt annat inte är föreskrivet i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklARATIONSSKYLDIGHET för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar,

c) 2 kap. 7 § 7 tillämpas första gången vid 2003 års taxering på beskattningsår som börjat den 1 januari 2002 eller senare,

d) andra bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet än de i 10 kap. 1–6 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt de innebär en utvidgning av denna skyldighet jämfört med motsvarande äldre bestämmelser,

e) 12 kap. 1 § tillämpas första gången vid 2004 års taxering såvitt gäller skyldighet att lämna kontrolluppgift för andra juridiska personer än dödsbon, och

f) 12 kap. 2 och 3 §§ tillämpas första gången vid 2005 års taxering såvitt gäller skyldighet att ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Prop. 2001/02:42

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

dels att 14 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 14 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §²

För filialens bokföring och revision gäller, utöver vad som föreskrivits i 11–13 §§, i tillämpliga delar detsamma som för ett svenskt företag av motsvarande slag.

Skyldighet att upprätta årsredovisning gäller inte om företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och

1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,

2. är ett kreditinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, eller

3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Om filialen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen men till följd av bestämmelsen i andra stycket inte upprättar någon årsredovisning, skall den i stället upprätta ett årsbokslut *enligt bestämmelserna i bokföringslagen (1999:1078)*.

Om filialen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen men till följd av bestämmelsen i andra stycket inte upprättar någon årsredovisning, skall den i stället upprätta ett årsbokslut. *För årsbokslutet tillämpas*

1. i filial till företag som avses i andra stycket 1 och som inte är att hänföra till samma stycke 2 eller 3, bestämmelserna i 6 kap. 4–11 §§ bokföringslagen (1999:1078),

2. i filial till företag som avses i andra stycket 2, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554), och

3. i filial till företag som avses i andra stycket 3, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen om årsredovisning i försäkringsfö-

² Senaste lydelse 1999:1100.

tag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen.

14 b §

Bestämmelserna i 11, 12, 14 och 14 a §§ skall tillämpas på motsvarande sätt på verksamhet som avser skadeförsäkring och som bedrivs genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 eller 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229). Vad som här sägs om skadeförsäkring gäller också återförsäkring avseende skadeförsäkring.

Vid tillämpning av första stycket skall

1. skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom generalrepresentation anses utgöra en självständig filial i förhållande till annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation,

2. den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige eller den som på motsvarande sätt företräder återförsäkringsrörelse anses som verkställande direktör, och

3. bestämmelserna om årsbokslut i 14 § tredje stycket 3 tillämpas med bortseende från de i andra stycket föreskrivna begränsningarna till företag som lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och till vissa slag av försäkringsföretag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser tillämpas på räkenskapsår som börjat före ikraftträdandet.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige

Prop. 2001/02:42

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 och 12 §§ lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §

Med *generalagent* avses i denna lag en fysisk eller juridisk person som har till uppgift att leda och sköta en utländsk försäkringsgivares försäkringsrörelse i Sverige. En utländsk försäkringsgivare får i Sverige inte representeras av mer än en generalagent.

Generalagenten skall vara bosatt eller ha sitt säte i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara generalagent.

Den utländska försäkringsgivaren skall utfärda fullmakt för generalagenten att ingå för försäkringsgivaren bindande rättshandlingar med tredje man samt att ta emot stämning för den utländska försäkringsgivaren och själv eller genom annan tala och svara för denna.

Om den utländska försäkringsgivaren använder en juridisk person som generalagent skall den juridiska personen utse en fysisk person som ombud. Denne skall uppfylla de krav som ställs i andra stycket. I ett sådant fall skall den fullmakt som avses i tredje stycket ställas till ombudet.

För verksamhet som drivs genom generalagent gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 14 b § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

12 §

Med *generalrepresentation* avses en utländsk försäkringssammanslutnings representation i Sverige. Generalrepresentationen skall förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivaren i sammanslutningen driver enligt denna lag.

Ett ombud för försäkringsgivare i en sammanslutning skall vara bosatt i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara ombud.

De försäkringsgivare som hör till sammanslutningen skall utfärda fullmakt för ombudet att vid tvister som rör ingångna försäkringsavtal ingå för försäkringsgivarna bindande rättshandlingar och att för deras räkning ta emot stämning samt själv eller genom annan tala och svara för dem.

För verksamhet som drivs genom generalrepresentation gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 14 b § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Regeringen beslutade den 10 september 1998 att tillkalla en särskild utredare med huvudsakligt uppdrag att dels se över företagsskattefrågor i samband med omstruktureringar av företag (dir. 1998:55) som en fortsättning på det arbete som genomfördes av 1992 års Företagsskatteutredning, dels göra en översyn av reglerna om svenska företags möjligheter att skattefritt ta emot utdelning på andelar i utländska juridiska personer (dir. 1998:74). Inom ramen för det senare utredningsdirektivet gavs utredaren även ett uppdrag att analysera om det är möjligt och lämpligt att övergå till konventionell beskattning av utländska skadeförsäkringsföretag. Utredningarna – 1998 års Företagsskatteutredningar – lämnade i februari 2001 det gemensamma betänkandet Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar (SOU 2001:11). I betänkandet föreslås bl.a. att beskattningen av kapitalvinster på näringsbetingade andelar avskaffas. En sådan förändring av skattebestämmelserna innebär en risk för att oönskade skatteplaneringsåtgärder i form av s.k. ränteavdragsarbitrage genomförs. Därför föreslår utredningen även nya och utvidgade regler för beskattning av s.k. CFC-bolag (controlled foreign company) med främsta syfte att motverka ränteavdragsarbitrage och även i övrigt motverka att den svenska bolagsskattebasen urholkas. Dessutom lämnades ett förslag om att utländska skadeförsäkringsföretag med fasta driftställen i Sverige skall beskattas enligt en konventionell metod för den svenska rörelsens resultat.

Betänkandet har remissbehandlats och förslaget om att undanta både utdelningar och kapitalvinster på näringsbetingade andelar från beskattning har i huvudsak mottagits positivt av remissinstanserna. På andra väsentliga punkter har dock framförts omfattande och bitvis hård kritik.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2002 förklarat att det är angeläget att avskaffa kapitalvinstbeskattningen på s.k. näringsbetingade andelar (prop. 2001/02:1, s. 196) eftersom nuvarande beskattning av kapitalvinster på andelar i bl.a. dotterföretag leder till att en och samma vinst beskattas mer än en gång inom bolagssektorn. Mot bakgrund av de många synpunkter som remissinstanserna lämnat har regeringen emellertid förklarat att det är nödvändigt att förbättra beslutsunderlaget innan definitiv ställning kan tas till utredningsförslagets många detaljer och att ett lagförslag till riksdagen kan lämnas tidigast under våren 2002.

Beträffande den del av utredningsförslaget som avser beskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag finns dock inte några skäl att avvakta med en förändring av reglerna. Så gott som samtliga remissinstanser som yttrat sig över förslaget har tillstyrkt att det läggs till grund för lagstiftning. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1* och en sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi 2001/709). Utredningens lagförslag finns i *bilaga 2*.

Sveriges advokatsamfund har vid remissbehandlingen uttryckt viss tveksamhet till särskilt förslaget om konventionell beskattning av verksamhet som bedrivs genom en s.k. generalrepresentation. Utredningens förslag har därefter beretts ytterligare inom Regeringskansliet och synpunkter har under hand inhämtats från Riksskatteverket.

I det följande föreslår regeringen en övergång från schablonbeskattning till beskattning enligt konventionell metod för utländska skadeförsäkringsföretag. Förslaget motsvarar i huvudsak utredningsförslaget.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 13 september 2001 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. De remitterade förslagen motsvarar i huvudsak utredningens förslag jämte lagförslag som särskilt tar sikte på verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation samt vissa förtydliganden av gällande regler.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*.

Regeringen har i propositionen i allt väsentligt följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i den allmänna motiveringen i kapitel 5 och i författningskommentarerna. I förhållande till de remitterade lagförslagen har därutöver gjorts vissa redaktionella ändringar.

Ändringarna i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige är av sådan lagteknisk enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande saknar betydelse.

4 Bakgrund

4.1 Näringsrättslig reglering

Bestämmelser om utländska skadeförsäkringsföretags rätt att bedriva verksamhet i Sverige finns i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige (LUFV). I LUFV skiljer man mellan EES-försäkringsgivare och försäkringsgivare från tredje land. Med EES-försäkringsgivare avses utländsk försäkringsgivare vars hemstat hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och vars verksamhet inom EES står under finansiell tillsyn endast av den behöriga myndigheten i hemstaten (1 kap. 5 § första stycket 1 LUFV).

Med försäkringsgivare från tredje land avses annan utländsk försäkringsgivare än EES-försäkringsgivare som enligt sin hemstats lag är en juridisk person (1 kap. 5 § första stycket 2 LUFV). Enligt 1 kap. 2 § LUFV gäller lagen inte återförsäkringsrörelse. Den gäller inte heller för en EES-försäkringsgivare som deltar i koassuransverksamhet (samförsäkring) från ett utländskt driftställe i annan egenskap än ledande försäkringsgivare, om verksamheten avser vissa stora risker. I fråga om trafikförsäkring gäller LUFV om inte annat följer av trafikskadelagen (1975:1410).

Försäkringsföretag med säte i Schweiz får efter särskilt tillstånd av Finansinspektionen bedriva skadeförsäkringsrörelse i Sverige genom generalagent eller filial [1 § förordningen (1996:222) om schweiziska försäkringsföretags skadeförsäkringsverksamhet i Sverige].

Försäkringsverksamhet som bedrivs i form av en filial till ett utländskt företag omfattas såväl av LUFV som av lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., filiallagen, (1 kap. 10 § andra stycket LUFV, jfr. 3 § 4 filiallagen). Generalagenter och generalrepresentationer omfattas däremot

inte av filiallagen. Enligt filiallagen gäller bl.a. att filialen skall ha en egen bokföring som är skild från det utländska företagens bokföring i övrigt.

Enligt 1 kap. 9 § första stycket LUFV avses med generalagent en fysisk eller juridisk person som har till uppgift att leda och sköta en utländsk försäkringsgivares försäkringsrörelse i Sverige. Av 1 kap. 9 § tredje stycket LUFV framgår att en generalagent skall ha fullmakt att ingå för försäkringsgivaren bindande rättshandlingar med tredje man samt att ta emot stämning för den utländska försäkringsgivaren och själv eller genom annan tala och svara för denne.

En försäkringssammanslutning är enligt 1 kap. 11 § LUFV en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utan solidariskt ansvar meddelar försäkringar. Lloyd's i London är ett exempel på en försäkringssammanslutning. Vid tillämpning av LUFV skall samtliga medlemmar i sammanslutningen som grupp anses som försäkringsgivare. Enligt 1 kap. 12 § första stycket LUFV avses med generalrepresentation en utländsk försäkringssammanslutnings representation i Sverige. Representationen skall förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivare i sammanslutningen driver.

4.2 Gällande skatteregler

Utländska skadeförsäkringsföretag som driver försäkringsrörelse från fast driftställe i Sverige schablonbeskattas. Svenska skadeförsäkringsföretag beskattas däremot enligt en konventionell metod. Schablonbeskattningen innebär att överskottet av försäkringsverksamheten anses utgöra två procent av företagens premieinkomst av den försäkringsrörelse som bedrivs i Sverige, 39 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL. Schablonbeskattningen har gällt sedan den numera upphävda kommunal-skattelagens tillkomst år 1928.

Syftet med schablonbeskattningen är att företagen skall träffas av en beskattning som i princip motsvarar den som svenska skadeförsäkringsföretag träffas av. Till grund för beskattningsnivån ligger en jämförelse med lönsamhetsnivån i de svenska försäkringsföretag som bedriver en likartad verksamhet (se prop. 1973:51, s. 11), vilket medför att en översyn av nivån måste ske med vissa mellanrum. Procentsatserna har i enlighet härmed justerats ett antal gånger, senast år 1985. Att märka är att ett utländskt skadeförsäkringsföretag med hemvist i en stat med vilken Sverige har ett skatteavtal som innehåller en ickediskrimineringsbestämmelse numera har möjlighet att, med stöd av ett avgörande från Regeringsrätten (RÅ 1999 ref. 58), begära att bli konventionellt beskattat.

Reglerna om schablonbeskattning av de utländska skadeförsäkringsföretagen har ifrågasatts allt mer, bl.a. ur gemenskapsrättsliga aspekter. Ett uppdrag lämnades därför till 1998 års Företagsskatteutredningar att utreda frågan om en övergång till konventionell beskattningsmetod för dessa företag. Utredaren pekar på flera problemområden som motiverar att schablonbeskattningen avskaffas och föreslår att den ersätts med en konventionell beskattningsmetod (SOU 2001:11, s. 277 ff.). Som en konsekvens av bytet av beskattningsmetod föreslår utredaren även nya redo-

visningsregler för verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation, förändrade regler om uppgiftsskyldighet vid beskattningen för utländska skadeförsäkringsföretag samt särskilda värderingsregler för övergången till konventionell beskattning.

Prop. 2001/02:42

5 Överväganden och förslag

5.1 Beskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag

Regeringens förslag: Verksamhet som ett utländskt skadeförsäkringsföretag bedriver från ett fast driftställe i Sverige skall beskattas enligt konventionell metod.

I bestämmelsen i 39 kap. 12 § IL om övertagande av hela försäkringsbestånd skall uttryckligen anges att bestämmelsens tillämpning förutsätter skattskyldighet i Sverige för såväl överlåtare som övertagare.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förutom vad gäller beskattningen av verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation och klargörandet om skattskyldighetsvillkoret i 39 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL.

Remissinstanserna: Så gott som samtliga remissinstanser som har yttrat sig i frågan, däribland *Riksskatteverket*, *Länsrätten i Stockholms län*, *Finansinspektionen*, *Sveriges försäkringsförbund* och *Föreningen auktoriserade revisorer FAR*, tillstyrker utredningsförslaget. *Sveriges advokatsamfund* har tillstyrkt förslaget men menar också att utredningen inte har analyserat eller övervägt i vad mån en möjlighet till schablonbeskattning i någon form bör finnas kvar för verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation. Enligt samfundet kan det mot bakgrund av skillnaden i företagsstruktur mellan å ena sidan filialer och verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation å den andra, finnas skäl som motiverar en bibehållen möjlighet till schablonbeskattning för verksamhet som bedrivs genom de sistnämnda företagskategorierna. Frågan bör, enligt samfundet, utredas särskilt och i avvaktan på resultatet av en sådan utredning bör den som bedriver verksamhet genom generalagent eller generalrepresentation ha kvar en möjlighet till schablonbeskattning. Ombudet för den svenska generalrepresentationen för Lloyd's menar bl.a. att utredningsförslaget kan ge upphov till ett oacceptabelt beskattningsresultat för de försäkringsgivande s.k. Lloyd's syndikat som är verksamma i Sverige och att de speciella redovisningsregler som tillämpas inom Lloyd's organisation innebär svårigheter att redovisa ett resultat som kan ligga till grund för en konventionell beskattning.

Skälen för regeringens förslag: Schablonbeskattningen av verksamhet som bedrivs av utländska skadeförsäkringsföretag från ett fast driftställe i Sverige utgår från att de skattemässiga förutsättningarna för svenska och utländska skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet här i landet skall vara likartade. I praktiken kan emellertid beskattningskonsekvenserna bli mer eller mindre olika för enskilda företag. Skillnaden mellan schablonbeskattning och konventionell beskattning kan för ett enskilt företag även variera från tid till annan beroende på vilken fas

av verksamheten företaget befinner sig i eller beroende på vilka ersättningskrav som riktats mot företaget under perioden. Detta gäller även om nivån på schablonen fortlöpande justeras med hänsyn till förändringar i branschens lönsamhet.

En annan frågeställning rör schablonbeskattningens förenlighet med de skatteavtal för att förhindra dubbelbeskattning som Sverige har ingått med andra stater. Som exempel kan nämnas att Regeringsrätten i ett överklagat förhandsbesked funnit att schablonbeskattningen strider mot medborgarskapsregeln i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet (RÅ 1999 ref. 58).

Även ur gemenskapsrättslig synvinkel har det funnits anledning att känna tveksamhet beträffande schablonbeskattningen. Skillnaden i beskattningsregler mellan svenska och utländska skadeförsäkringsföretag kan påverka konkurrenssituationen för företagen och kan därigenom stå i strid med gemenskapsrättens statsstödsregler. Regelverket har därför uppmärksammat av Europeiska kommissionen som i sin bedömning av de svenska reglerna funnit att skillnaden i beskattningsmetod mellan inhemska och utländska företag utgör ett otillåtet driftstöd som inte omfattas av undantagen i EG-fördraget och att stödet därför inte är förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen föreslår att schablonbeskattningen avskaffas senast den 1 januari 2002 (Kommissionens skrivelse den 11 juli 2001 med bedömning och förslag till lämpliga åtgärder). Även förenligheten med gemenskapsrättens bestämmelser om fri etableringsrätt har aktualiserats. 1998 års Företagsskatteutredningar drar i betänkandet slutsatsen att schablonbeskattningen sannolikt strider mot den fria etableringsrätten (SOU 2001:11, s. 277).

Även frågan om schablonbeskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag utgör s.k. skadlig skattekonkurrens har aktualiserats. Schablonbeskattningen har behandlats i EU:s uppförandekodsgrupp för företagsbeskattning, den s.k. Primarologruppen, som dock inte funnit att de svenska reglerna utgör en skadlig åtgärd. Inom det arbete som bedrivs inom OECD för att motverka skadlig skattekonkurrens har emellertid en annan bedömning gjorts. I rapporten "Towards Global Tax Co-operation" (2000) har OECD tagit upp den svenska schablonbeskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag som en sådan skatteregim som eventuellt kan anses innefatta skadlig skattekonkurrens.

Som framgår av redogörelsen är det av flera skäl inte möjligt eller önskvärt att bibehålla schablonbeskattningen för utländska skadeförsäkringsföretag. Att införa schablonbeskattning även för svenska skadeförsäkringsföretag utgör givetvis inte något alternativ vilket också framhållits i utredningsbetänkandet. Sammanfattningsvis står det därför klart att schablonbeskattningen bör avskaffas och att verksamhet som utländska skadeförsäkringsföretag bedriver från ett fast driftställe i Sverige bör beskattas enligt konventionell metod på samma sätt som verksamhet hos svenska skadeförsäkringsföretag.

Regeringens förslag föranleder ändring i 39 kap. 6 § IL och att 10 § i samma kapitel utgår. Förslaget föranleder vidare att 23 kap. 4 §, 37 kap. 9 § och 38 kap. 3 § IL skall ändras för att även utländska skadeförsäkringsföretag skall anses utgöra företag vid tillämpning av bestämmelserna i dessa kapitel.

Enligt bestämmelsen i 39 kap. 12 § IL gäller följande. Om ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd tas över av ett annat försäkringsföretag, skall det överlåtande företaget inte ta upp någon inkomst eller dra av någon utgift på grund av överlåtelsen. Det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation. Bestämmelsen fanns tidigare i 2 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL, och innehöll fram t.o.m. 1998 en hänvisning till vissa regler om fusioner. Reglerna ändrades 1998 genom en utvidgning av kontinuitetsreglerna (SOU 1998:1, prop. 1998/99:15, bet 1998/99:SkU5, SFS 1998:1606). Så länge bestämmelsen återfanns i 2 § 4 mom. SIL torde det inte ha funnits något tvivel om att regelns tillämpning förutsatte att överlåtande och övertagande företag var skattskyldiga i Sverige. Under beredningen av utredningens förslag har frågan uppkommit om bestämmelsens ordalydelse och nuvarande placering i 39 kap. IL kan ge upphov till tveksamhet beträffande villkoret om parternas skattskyldighet.

Med den nuvarande utformningen kan kravet på den överlåtandes och övertagandes skattskyldighet i Sverige endast utläsas indirekt av lagtexten. För att undvika eventuella missförstånd bör detta uttryckligen framgå av lagtexten. Bestämmelsen i 39 kap. 12 § IL om övertagande av hela försäkringsbestånd föreslås därför uttryckligen endast bli tillämplig om, dels det överlåtande företaget omedelbart före överlåtelsen är skattskyldigt i Sverige för inkomst av åtminstone en del av den verksamhet som det överlåtna försäkringsbeståndet hänför sig till, dels det övertagande företaget omedelbart efter överlåtelsen är skattskyldigt i Sverige för inkomst av sådan verksamhet som det överlåtande företaget beskattats för. För överlåtare och övertagare skall vidare gälla att inkomsten inte får vara helt respektive helt eller delvis undantagen från beskattning på grund av ett avtal om undvikande av dubbelbeskattning. Bestämmelsen bör utformas med förebild i bestämmelserna i 37 och 38 kap. om fusioner och fissioner respektive verksamhetsöverlåtelser där motsvarande villkor om skattskyldighet i Sverige ställs upp. Regeringens förslag föranleder ett nytt andra stycke i 39 kap. 12 § IL.

Verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation

Sveriges advokatsamfund menar att det tills vidare bör finnas kvar en möjlighet för verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation att använda sig av schablonbeskattning. Man menar att frågan om beskattningsform för dessa företag inte är tillräckligt analyserad och framhåller särskilt generalrepresentationens särdrag.

Som framgått tidigare är det, bl.a. på grund av Sveriges åtaganden enligt EG-fördraget, nödvändigt att avskaffa schablonbeskattningen. Att tillämpa en ordning där endast vissa av de utländska försäkringsgivarna ges valmöjlighet att tillämpa antingen schablon- eller konventionell beskattning utgör givetvis inte heller ett acceptabelt alternativ. Beträffande verksamhet som bedrivs genom generalagent har inte framkommit något hinder mot att beskatta sådan verksamhet enligt en konventionell metod.

Advokatsamfundet har särskilt ifrågasatt om det är lämpligt att införa konventionell beskattning för verksamhet som bedrivs genom en ut-

ländsk försäkringssammanslutnings s.k. *generalrepresentation*. En *försäkringssammanslutning* är enligt 1 kap. 11 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige, LUFV, en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utan solidariskt ansvar meddelar försäkringar. Begreppet avser alltså främst den typ av sammanslutningar som är organiserade som försäkringsbörser där fysiska och juridiska personer sammanslutna i syndikat bedriver försäkringsverksamhet utan solidariskt ansvar. Lloyd's i London är ett exempel på en sådan försäkringssammanslutning. Vid tillämpning av LUFV skall samtliga medlemmar i sammanslutningen som grupp anses som försäkringsgivare. Försäkringsgivare i en försäkringssammanslutning från ett EES-land som avser att bedriva försäkringsrörelse från en etablering här i landet skall enligt 1 kap. 12 § och 2 kap. 1 § 1 LUFV etablera verksamheten här genom en generalrepresentation. Generalrepresentationen har inte möjlighet att meddela några försäkringar men skall svara för försäkringsgivarens verksamhet i övrigt här i landet (prop. 1997/98:141, s. 99). Representationen skall enligt bestämmelsen förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivarna i sammanslutningen bedriver i Sverige. Ombudets ansvar för verksamheten här i landet kan jämföras med det ansvar som verkställande direktören eller en styrelseledamot i ett svenskt försäkringsbolag har för bolagets verksamhet, trots att ombudet inte är involverat i den verksamhet som drivs inom sammanslutningen. Ombudet skall även representera försäkringsgivarna i sammanslutningen i alla de rättsförhållanden som föranleds av deras verksamhet i Sverige. Försäkringsgivarna skall därför utfärda fullmakt för ombudet att vid tvister som rör ingångna försäkringsavtal ingå för försäkringsgivarna bindande rättshandlingar och att för deras räkning ta emot stämning samt själv eller genom annan tala och svara för dem (a.a. s. 100).

Ombudet för den i landet för närvarande enda verksamma generalrepresentationen – som representerar försäkringssammanslutningen Lloyd's – har således inte möjlighet att ingå försäkringsavtal. Detta görs i stället av olika syndikat vars medlemmar även är medlemmar i försäkringssammanslutningen. Syndikaten är inte juridiska personer som kan förvärva rättigheter eller ådra sig skyldigheter i den försäkringsrörelse som bedrivs på uppdrag av medlemmarna i syndikatet. Varje syndikat har dock sin egen förvaltning och administration (jfr SOU 1992:5, s. 108).

Utländska försäkringssammanslutningar är till sin natur speciella associationsformer. Det gäller i synnerhet de verksamhetsformer som praktiseras inom Lloyd's. Med tanke på verksamhetsformen är det givetvis inte oproblemiskt att inordna verksamhet som bedrivs genom en försäkringssammanslutnings generalrepresentation i de särskilda skatte- och redovisningsregler som gäller för svenska skadeförsäkringsföretag.

Generella regler måste så långt möjligt vara utgångspunkten för beskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag även om en begränsad anpassning av regelverket till olika verksamhetsformer kan vara nödvändig. I praktiken behöver inte de föreslagna skatte- och redovisningsreglerna leda till större svårigheter i rättstillämpningen än dem som kan uppkomma för andra typer av etableringar, t.ex. filialer till utländska skadeförsäkringsföretag. Svårigheterna bör därför inte överdrivas även om regeringen är medveten om att den verksamhetsform som Lloyd's

representerar ger upphov till särskilda frågeställningar för tillämparen. I sammanhanget finns dock anledning att peka på att skatteplikten och redovisningsskyldigheten är begränsad till fall när verksamhet som bedrivs genom generalrepresentationen bedrivs från ett fast driftsställe här i landet. Ombudet för Lloyd's generalrepresentation har anfört att Lloyd's tillämpar en redovisningsmetod som innebär att syndikatens slutgiltiga resultat fastställs med tre års eftersläpning. Detta förhållande är dock möjligt att beakta inom det svenska beskattningsförfarandet. I den mån det slutgiltiga resultatet för den svenska verksamheten förändras i förhållande till vad som redovisats i självdeklarationen kan taxeringsbeslutet ändras, eftersom det finns möjlighet för skattskyldiga att inom fem år efter taxeringsårets utgång begära omprövning eller överklaga beslutet om taxering [4 kap. 13 § och 6 kap. 3 § taxeringslagen (1990:324)].

Ombudet för Lloyd's menar även att utredningsförslaget måste uppfattas så att syndikatens individuella rörelseresultat skall sammanläggas vid redovisningen och beskattningen. Mot bakgrund av att syndikaten inom försäkringssammanslutningen är från varandra ekonomiskt fristående och konkurrerande enheter menar ombudet att en beskattning utifrån syndikatens sammanlagda resultat leder till ett oacceptabelt resultat; i det fall syndikatens svenska verksamhet sammantaget ger vinst utlöses beskattning för syndikatgruppen och ett syndikat som redovisat förlust skulle i detta fall tvingas betala skatt trots förlustresultatet. I den motsatta situationen när den sammantagna verksamheten går med förlust kan ett enskilt vinstgivande syndikat undgå beskattning. Ombudet har även gjort gällande att en sammanläggning av syndikatens redovisningar skulle kunna leda till att ekonomiska och affärsmässiga förhållanden röjs på ett sätt som skulle kunna vara till skada för ett eller flera syndikat.

Regeringen delar uppfattningen att det inte är acceptabelt att beskatta de i landet verksamma syndikaten som kollektiv med ett gemensamt årsbokslut som grund eftersom syndikaten utgör skilda ekonomiska enheter som inte är i ekonomisk intressegemenskap med varandra. Tvärtom får de i många frågor förutsättas ha motstående och konkurrerande intressen. Dessutom leder en beskattning av det slag som beskrivits med största sannolikhet till ett materiellt felaktigt resultat. En konventionell beskattning av medlemmarna i syndikaten är inte heller en acceptabel lösning. Beskattningen bör därför avse de enskilda syndikatens svenska verksamhet och grundas på ett årsbokslut som avser det enskilda syndikatets verksamhet under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett fast driftsställe här i landet. Den omständigheten att syndikaten inte kan anses utgöra utländska juridiska personer i inkomstskattelagens mening bör inte förhindra att beskattningen avser syndikatet som sådant i stället för de enskilda medlemmarna. För syndikaten bör gälla att inkomstskattelagens bestämmelser om utländska juridiska personer bör vara tillämpliga. Dessa kommer därmed att betraktas som begränsat skattskyldiga enligt 6 kap. 7 § IL och omfattas då av de allmänna reglerna om innebörden av begränsad skattskyldighet i 6 kap. 11 § IL. En medlem i associationen som är obegränsat skattskyldig i Sverige kommer då vid tillämpningen av bestämmelserna i 6 kap. IL att behandlas som delägare. Eftersom det inte framstår som lämpligt att använda sig av termen syndikat i inkomstskattelagens bestämmelser har i lagrådsremissens lagförslag verksamhetsformen betecknats som ett utländskt skadeförsäkringsföretag som

inte är en utländsk juridisk person. Lagrådet menar att syftet att i förekommande fall möjliggöra en beskattning på syndikatnivå bättre kommer till uttryck om begreppet utländsk association används i stället för skadeförsäkringsföretag. Regeringen ansluter sig till Lagrådets bedömning och den aktuella verksamhetsformen bör därför, i enlighet med Lagrådets förslag, i lagtexten beskrivas som en utländsk association som bedriver verksamhet avseende skadeförsäkring genom en sådan generalrepresentation som avses i LUFV.

Med hänsyn till vad som anförts och mot bakgrund av de förpliktelser som följer av Sveriges anslutning till den Europeiska gemenskapen finns det enligt regeringens mening inte några bärande skäl mot att införa en konventionell beskattning som grundas på skilda årsbokslut avseende de skilda skadeförsäkringsverksamheter som bedrivs inom en och samma generalrepresentation.

Förslaget om att inkomstskattelagens bestämmelser om utländska juridiska personer också skall tillämpas på utländska associationer som bedriver verksamhet avseende skadeförsäkring genom en sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § LUFV föranleder ett tillägg i femte stycket i 2 kap. 3 § IL och ett nytt andra stycke i 6 kap. 8 § IL. Bestämmelserna har utformats i enlighet med Lagrådets förslag. Att dessa associationer omfattas av inkomstskattelagens bestämmelser om skadeförsäkringsföretag i 39 kap. IL får i och för sig anses följa redan av den föreslagna regleringen i 6 kap. 8 § IL. Regeringen anser dock att det i 39 kap. 2 § IL bör tas in en erinran om att begreppet skadeförsäkringsföretag skall inbegripa de associationer som avses i 6 kap. 8 § andra stycket IL. Lagrådet har inte motsatt sig en sådan ordning.

5.2 Redovisningsfrågor vid en övergång till konventionell beskattning

Regeringens förslag: Bestämmelserna i filiallagen om bokföring och revision skall tillämpas på verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation, om verksamheten avser skadeförsäkring och bedrivs från ett fast driftsställe i Sverige.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förutom vissa bestämmelser rörande redovisningen av verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation.

Remissinstanserna: Redovisningsfrågorna har inte särskilt kommenterats av remissinstanserna men i skrivelsen från ombudet för Lloyd's generalrepresentation anförs bl.a. att de speciella redovisningsregler som tillämpas inom Lloyd's leder till svårigheter att redovisa ett resultat som kan ligga till grund för en konventionell beskattning eftersom resultatet fastställs med tre års eftersläpning samt att det framstår som otympligt att ombudet för generalrepresentationen skall ansvara för redovisningen eftersom syndikatens svenska representanter har företrädare med insyn och ansvar för verksamheten.

Skälen för regeringens förslag: Filialer till försäkringsföretag i tredje land (inklusive Schweiz) skall enligt gällande regler ha en egen bokfö-

ring samt upprätta årsredovisning. De skall vidare följa svensk försäkringslagstiftning och föreskrifter från Finansinspektionen på samma sätt som svenska försäkringsgivare. Även filialer till EES-försäkringsgivare skall ha en egen bokföring men behöver inte upprätta årsredovisning. Om en sådan filial är skyldig att avsluta den löpande bokföringen, skall den dock enligt 14 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. (filiallagen) upprätta årsbokslut enligt bestämmelserna i bokföringslagen (1999:1078). Finansinspektionen har med stöd av 14 a § filiallagen lämnat föreskrifter av innebörd att filialer till EES-försäkringsgivare skall upprätta resultat- och balansräkningar enligt samma regler som gäller för svenska försäkringsföretag (FFFS 2000:22). I fråga om filialer finns det således regler som innebär att det skall finnas en redovisning som kan utgöra grunden för en beskattning enligt konventionell metod. En verksamhet som bedrivs genom generalagent eller generalrepresentation omfattas däremot inte av bestämmelserna i filiallagen. Dessa verksamheter har därför inte någon extern redovisningsskyldighet utöver den gentemot Finansinspektionen som regleras i vissa bestämmelser i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige, LUFV. Genom förslaget om konventionell beskattning uppkommer därför ett behov av att bestämmelserna om bokföring och revision som gäller för filialer till utländska försäkringsgivare även skall tillämpas på skadeförsäkringsverksamhet som bedrivs från ett fast driftställe i Sverige genom generalagent eller generalrepresentation.

Den konventionella beskattningsmetod som föreslås förutsätter redovisningsskyldighet och upprättande av årsbokslut. Mot bakgrund av den tveksamhet till utredningsförslaget som framförts beträffande verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation finns det anledning att framhålla följande.

Som nämnts i avsnitt 5.1 har det inte framkommit några hinder mot att införa konventionell beskattning och redovisningsskyldighet i enlighet med utredningsförslaget avseende verksamhet som bedrivs genom generalagent. Beträffande verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation bör följande framhållas.

Införandet av systemet med generalrepresentation företrädd av ett ombud förutsatte att det fanns garantier för att den verksamhet som försäkringsgivarna i sammanslutningen bedriver i landet blir korrekt redovisad och att det går att beräkna hur stora förpliktelser som försäkringsgivarna i sammanslutningen har till följd av svenska försäkringsaffärer (jfr prop. 1992/93:257, s. 136). Även sedan bestämmelserna om hemlandstillsyn genomförts skall Finansinspektionen vid behov kunna granska försäkringsavtal som hänför sig till den svenska verksamheten och att de svenska regler som gäller för verksamheten följs (jfr prop. 1994/95:184, s. 229). Ombudet för generalrepresentationen borde därför med stöd av bestämmelserna i LUFV redan i dag ha en skyldighet att föra en förteckning över vilka affärer som är att hänföra till sammanslutningens verksamhet här i landet. Nuvarande regler rörande ombudets ansvar och funktion jämte de allmänna reglerna beträffande förutsättningarna för sekundäretableringar, t.ex. om försäkringsgivarens skyldighet enligt 3 kap. 3 § LUFV att lämna upplysningar om sekundäretableringen till Finansinspektionen, kan ses mot bakgrund av det sagda.

Som den som svarar för försäkringsgivarens verksamhet i Sverige måste ombudet också, t.ex. i en civilprocess, kunna få fram detaljerade uppgifter om försäkringsavtalen, t.ex. om inbetalda premier och utbetalda skadeersättningar. Eftersom ombudet för generalrepresentationen enligt reglerna i LUFV förutsätts ha tillgång till eller i vart fall förutsätts kunna få tillgång till relevanta uppgifter rörande de enskilda försäkringsavtal som hänför sig till syndikatens svenska verksamhet, bör verksamhetsformen i sig inte utgöra något avgörande hinder mot att ombudet skall kunna upprätta ett årsbokslut för varje syndikats verksamhet – om och i den mån verksamheten bedrivs från fast driftställe enligt 2 kap. 29 § inkomstskattelagen, IL – med tillämpning av de föreslagna reglerna, t.ex. beräkningen av de avsättningar som behövs till följd av åtaganden enligt de ingångna försäkringsavtalen (försäkringstekniska avsättningar). Även om bedömningssvårigheter kan uppkomma i fråga om vilka kostnader som belöper sig på verksamheterna, t.ex. i fråga om anskaffningsverksamhet och skadereglering, är svårigheterna i princip inte annorlunda än för sekundäretableringar genom filial eller generalagent. Sådana frågor bör kunna avgöras av rättstillämpningen eller vid behov genom regler i Finansinspektionens redovisningsföreskrifter. Härtill kommer att förslaget – under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett fast driftställe – innebär en skyldighet att avgränsa den svenska verksamheten från sammanslutningens övriga verksamhet och att som underlag för årsbokslutet upprätta en löpande bokföring för de affärshändelser som berör den svenska verksamheten. Den komplikation som ombudet för Lloyd's framfört beträffande redovisningen har även berörts i avsnitt 5.1.

Konstruktionen med verksamhet genom generalrepresentation och med ett ombud som ansvarar för verksamheten innebär att det först och främst är ombudet för generalrepresentationen som gentemot myndigheterna har att svara för verksamheten, t.ex. genom att kunna lämna upplysningar om försäkringsverksamheten. Att märka är att nuvarande regler i LUFV utgår från att ombudets ansvar motsvarar det ansvar som en verkställande direktör eller styrelseledamot har för verksamheten i ett svenskt försäkringsbolag. Den omständigheten att de syndikat som verkar inom sammanslutningen kan ha egna representanter i Sverige – för Lloyd's del har syndikaten s.k. coverholders i Sverige – ändrar inte på detta förhållande. För att säkerställa att redovisningsskyldigheten fullgörs bör det därför ankomma på ombudet för generalrepresentationen att tillse att årsbokslut upprättas. Eftersom det synes ha varit möjligt att tillämpa reglerna i LUFV på verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation finns det inte skäl till annan bedömning än att det är möjligt att genom ombudet som den ytterst ansvarige upprätta årsbokslut för respektive syndikat avseende verksamhet som bedrivs genom generalrepresentationen från fast driftställe i Sverige.

Utredningen har föreslagit att regler om bl.a. redovisningsskyldighet för verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation tas in i en ny paragraf i filiallagen, och att bestämmelserna i 11–14 a §§ samma lag med viss inskränkning skall tillämpas på verksamhet som bedrivs genom generalagent som anges i 1 kap. 9 § LUFV, eller generalrepresentation som anges i 1 kap. 12 § samma lag under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § IL.

För att få enhetligare och enklare regler samt infoga regler för verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation, bör dock utredningens förslag modifieras i vissa delar. I den nya paragrafen i filiallagen bör därför anges att bestämmelserna i 11, 12, 14 och 14 a §§ filiallagen skall tillämpas. Eftersom det ansetts obehövt och då enhetliga regler bör gälla för såväl EES-försäkringsgivare som försäkringsgivare från tredje land, bör 13 § inte tillämpas. Härutöver gäller de särskilda tillämpningsbestämmelser som utredningen föreslagit jämte ytterligare en tillämpningsbestämmelse som anges i paragrafens andra stycke tredje punkten. Eftersom beskattning, i enlighet med vad som anförts i avsnitt 5.1, måste ske för vart och ett av de skadeförsäkringsföretag som verkar genom en och samma generalrepresentation krävs att årsbokslut upprättas för vart och ett av dessa företag avseende den verksamhet som bedrivs från fast driftställe i Sverige. Bestämmelserna i paragrafen har, i förhållande till utredningsförslaget, därför modifierats för att möjliggöra en konventionell beskattning av verksamheten. Till paragrafen har fogats en bestämmelse om att årsbokslut skall upprättas för vart och ett av de genom generalrepresentationen verksamma skadeförsäkringsföretagen. För att uppnå en bättre systematik i lagen har paragrafen, till skillnad från vad utredningen föreslagit, placerats i omedelbar anslutning till de paragrafer i filiallagen som den hänvisar till och benämns därför 14 b §. Propositionens lagförslag har i allt väsentligt utformats i enlighet med Lagrådets förslag.

Det föreslås även att det i 1 kap. 9 och 12 §§ LUFV skall anges att 14 b § filiallagen gäller verksamhet som bedrivs genom generalagent respektive generalrepresentation. För filialer finns redan en hänvisning i LUFV till bestämmelserna i filiallagen.

Upprättande av årsbokslut

Som tidigare nämnts finns de närmare reglerna om innehållet i ett årsbokslut för filialer till utländska EES-försäkringsföretag intagna i Finansinspektionens redovisningsföreskrifter (se 1 kap. 1 § FFFS 2000:22). Tidigare följde detsamma av 14 § filiallagen jämfört med reglerna för finansiella företags årsbokslut i 11 b § i den numera upphävda bokföringslagen (1976:125), som i sin tur hänvisade till berörda regler i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ÅRFL. I samband med införandet av den nya bokföringslagen (1999:1078) ersattes sistnämnda bestämmelser av en allmän bestämmelse i 14 § filiallagen om att EES-filialer skulle upprätta årsbokslutet enligt bestämmelserna i den nya bokföringslagen. Någon saklig ändring i förhållande till tidigare var dock inte åsyftad (jfr prop. 1998/99:130, s. 443 och SFS 1999:1100). Eftersom svenska finansiella företag numera alltid skall upprätta en årsredovisning saknas direkta bestämmelser i bokföringslagen om att ett årsbokslut skall kunna upprättas enligt ÅRFL. Enligt vad som inhämtats är detta också förklaringen till varför regler om finansiella EES-filialers årsbokslut tagits in i Finansinspektionens föreskrifter. Med hänsyn till förslaget om konventionell beskattning anser regeringen att det redan av lag bör framgå att filialer till EES-försäkringsföretag skall upprätta årsbokslut med tillämpning av vissa bestämmelser i ÅRFL. Bestämmelser om detta bör därför införas i 14 § filiallagen genom ett tillägg till tredje stycket. Re-

geringens förslag skiljer sig i detta avseende från utredningsförslaget. De nya bestämmelserna i 14 § blir genom den föreslagna 14 b § tillämpliga även på verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation. För en konsekvent reglering bör motsvarande ändring göras i fråga om filialer till kreditinstitut och värdepappersbolag från EES, vilka för årsbokslutet skall tillämpa lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (jfr 1 kap. 1 § FFFS 2000:18). I enlighet med Lagrådets förslag har en viss redaktionell ändring gjorts i det föreslagna tillägget.

5.3 Uppgiftsskyldighet m.m.

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna uppgifter enligt lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall fullgöras av ombudet för den generalrepresentation genom vilken ett utländskt skadeförsäkringsföretag bedriver verksamheten. Bestämmelsen om deklARATIONSSKYLDIGHET skall tillämpas endast om beskattningsåret har påbörjats den 1 januari 2002 och senare.

Ansvar för redovisning och betalning av skatt skall åvila ombudet för generalrepresentationen genom vilken skadeförsäkringsföretaget bedriver verksamheten.

Utredningens förslag avser förändringar i uppgiftsskyldigheten för utländska skadeförsäkringsföretag. Utredningens förslag innebär att företagen skall foga årsbokslutet till självdeklarationen.

Remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Förslagen om beskattning och redovisning för utländska skadeförsäkringsföretag ger beträffande verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation upphov till vissa följdändringar i bestämmelserna om deklARATIONSSKYLDIGHET och betalningsansvar för skatt. För verksamhet som bedrivs genom filial och generalagent behövs inte någon särskild reglering.

I dag regleras deklARATIONSSKYLDIGHETEN i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Regeringen har i proposition 2001/02:25 lagt fram förslag till en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. I förhållande till den lämnade propositionen föranleder regeringens förslag om beskattning av verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation ett tillägg. Förslaget föranleder även en ny bestämmelse i skattebetalningslagen (1997:483). I det följande behandlas ändringsförslagen.

Ansvar för redovisning och betalning av skatt

En sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige, LUFV, har som nämnts tidigare inte möjlighet att meddela försäkringar men skall svara för försäkringsgivarens verksamhet i övrigt här i landet (prop. 1997/98:141, s. 99). Som beskrivits i avsnitt 5.1 skall representationen förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivarna bedriver i Sverige. Ansvar kan jämföras med det ansvar som

verkställande direktören eller en styrelseledamot i ett svenskt försäkringsbolag har för bolagets verksamhet.

Med hänsyn till bl.a. de svårigheter som det innebär att beskatta syndikat på medlemsnivå föreslås i avsnitt 5.1, att dessa associationer subjektbeskattas för den verksamhet som bedrivs i Sverige från fast driftställe trots att de inte är utländska juridiska personer.

Att rikta det primära ansvaret för betalningen av skatten mot syndikatet som sådant är av lätt insedda skäl inte möjligt. På grund av de skatteadministrativa svårigheter som föranlett förslaget om subjektbeskattning av syndikaten framstår det inte heller som meningsfullt att rikta det primära ansvaret för skatten mot de enskilda medlemmarna i syndikatet med ett subsidiärt ansvar för ombudet för generalrepresentationen. För att säkerställa en effektiv beskattning bör redovisnings- och betalningsansvaret i stället primärt riktas mot ombudet för generalrepresentationen. Detta föranleder en särreglering i skattebetalningslagen. Det föreslås därför att en särskild regel om redovisnings- och betalningsansvar införs i en ny 23 kap. 3 c § i skattebetalningslagen.

Uppgiftsskyldighet

Som en konsekvens dels av den funktion och det ansvar som ombudet för generalrepresentationen tilldelats genom bestämmelserna i LUFV och som även motiverat den föreslagna ändringen i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m., dels av regeringens förslag att ombudet skall svara för redovisning och betalning av skatt enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen, är det följdriktigt att också se ombudet som den som har att se till att bl.a. skyldigheten att lämna självdeklaration fullföljs. Förslaget föranleder ett tillägg till 2 kap. 7 § i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter avses träda i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas vad avser deklARATIONSSKYLDIGHET första gången vid 2003 års taxering. Eftersom de nya reglerna i inkomstskattelagen föreslås bli tillämpliga på beskattningsår som börjar den 1 januari 2002 eller senare måste ett tillägg göras i övergångsbestämmelserna till lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter med innebörd att bestämmelsen om ombudets deklARATIONSSKYLDIGHET för skadeförsäkringsverksamhet som bedrivs genom generalrepresentationen skall tillämpas när beskattningsåret börjat den 1 januari 2002 eller senare.

Den nu gällande lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter innehåller i 2 kap. 20 § andra stycket en bestämmelse om att utländska skadeförsäkringsföretag i självdeklarationen skall lämna uppgift om premieinkomsten i Sverige. Utredningen föreslår att dessa företag i stället för uppgift om premieinkomst skall foga årsbokslutet till självdeklarationen. I 3 kap. 5 § i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter regleras inte uppgiftsskyldigheten i detalj. Detta avses i stället ske genom tillämpningsföreskrifter. Denna fråga kan lämpligen också regleras genom sådana föreskrifter.

Regeringens förslag: Reglerna om konventionell beskattning för utländska skadeförsäkringsföretag skall träda i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas på beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

Vid övergången till konventionell beskattning skall tillgångar och förpliktelser tas upp till marknadsvärden. Förpliktelser som avser ingångna försäkringsavtal skall dock beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Minskning av äldre avsättningar avseende sådana förpliktelser skall tas upp som intäkt.

Utredningens förslag: Överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen delar utredningens och Europeiska kommissionens uppfattning att reglerna om schablonbeskattning för utländska skadeförsäkringsföretag skall avskaffas fr.o.m. den 1 januari 2002. Reglerna för inhemska skadeförsäkringsföretag blir fr.o.m. nämnda tidpunkt obligatoriska även för utländska motsvarigheter. Reglerna tillämpas första gången vid 2003 års taxering. För skadeförsäkringsföretag med brutet räkenskapsår kommer de nya reglerna att tillämpas första gången vid 2004 års taxering.

Skattemässiga ingångsvärden vid övergången till konventionell beskattning

Tillgångar hänförliga till schablonbeskattade utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige har inte något skattemässigt värde och inverkar inte på beskattningen här. Vid tidpunkten för övergången till konventionell beskattning, dvs. vid ingången av det första räkenskapsåret med konventionell beskattning, normalt den 1 januari 2002, måste därför skattemässiga ingångsvärden bestämmas för sådana tillgångar. Med hänsyn till utgången i det tidigare nämnda rättsfallet RÅ 1999 ref. 58 och till den särskilda regleringen av förpliktelser avseende ingångna försäkringsavtal krävs särskilda överväganden i denna fråga. I rättsfallet ansågs ett norskt skadeförsäkringsföretag, som avsåg att bedriva verksamhet från ett fast driftställe i Sverige, på grund av diskrimineringsförbudet i artikel 27 punkt 1 i det nordiska skatteavtalet (den s.k. medborgarskapsregeln) ha rätt att begära konventionell beskattning. Utländska skadeförsäkringsföretag hemmahörande i en avtalsstat anses därför numera ha rätt att begära konventionell beskattning om avtalet innehåller en medborgarskapsregel.

När man skall fastställa skattemässiga värden på tillgångarna vid ingången av det första räkenskapsåret med obligatorisk konventionell beskattning måste dock beaktas att ett utländskt skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet från fast driftställe i Sverige i enlighet med rättsfallet har möjlighet att begära att bli beskattat konventionellt redan från ett tidigare räkenskapsår eftersom en skattskyldig kan begära omprövning av ett taxeringsbeslut intill utgången av det femte året efter taxeringsåret [4 kap. 9 § taxeringslagen (1990:324)]. Beträffande frågan om

hur skattemässiga ingångsvärden skall bestämmas i en sådan situation kan ledning hämtas från Regeringsrättens avgörande RÅ 1999 ref. 19. I rättsfallet ansågs tillgångarnas marknadsvärden som anskaffningsvärde för inventarier i en verksamhet som efter ändring av det nordiska skatteavtalet skulle börja beskattas i Sverige. Utgången i detta rättsfall jämte möjligheterna till omprövning av tidigare års taxeringsbeslut leder till slutsatsen att marknadsvärden bör anses som anskaffningsvärden även vid den föreslagna tvingande övergången till konventionell beskattning.

Skulder och andra förpliktelser skall tas upp till de belopp med vilka de belastar företaget vid en marknadsmässig bedömning. Normalt torde detta återspeglas på ett rättvisande sätt i bokföringen när sådan finns, men ytterst bör alltså en marknadsmässig bedömning vara avgörande. Värdet av förpliktelser som avser ingångna försäkringsavtal bör dock beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Som en sådan förpliktelse skall dock inte anses avsättningar till säkerhetsreserv [39 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL] eftersom reserven inte motsvaras av förpliktelser utan avser konsolidering.

Enligt 39 kap. 6 § IL skall minskning av bl.a. försäkringstekniska avsättningar, dvs. avsättningar för förpliktelser som avser ingångna försäkringsavtal, tas upp som intäkt. Det förhållandet att inkomstberäkningen för ett utländskt skadeförsäkringsföretag skett enligt schablon före övergången till konventionell beskattning bör, i enlighet med vad utredningen föreslagit, inte föranleda något undantag i fråga om avsättningar som motsvarar sådana förpliktelser för vilka ingående värden enligt vad som nyss föreslagits skall fastställas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

6 Konsekvenser för de offentliga finanserna m.m.

Dagens schablonbeskattning för de utländska skadeförsäkringsföretagen syftar till att ge en genomsnittligt lika stor skattebelastning som den konventionella beskattningsmetod som tillämpas för de svenska företagen. Om detta syfte uppnåtts går inte att säkert fastställa. Förutsatt att schablonbeskattningen kalibrerats korrekt medför dock övergången till konventionell beskattning inga varaktiga statsfinansiella effekter. Skatteinkomsterna från utländska skadeförsäkringsföretag kan däremot komma att variera mer över tiden på grund av konjunktursvängningar och situationen för enskilda företag. Slutligen måste framhållas att utländska skadeförsäkringsföretag redan nu har möjlighet att begära konventionell beskattning. Det finns all anledning att förutsätta att företagen i dagsläget väljer det ur beskattningssynpunkt mest förmånliga alternativet.

För närvarande är ett drygt 20-tal utländska associationer som meddelar skadeförsäkring verksamma i Sverige. Eftersom förändringen av beskattningsform endast berör ett mycket begränsat antal skattskyldiga finns det inte skäl att anta att förändringen förorsakar ökade kostnader för skatteförvaltningen i förhållande till nuvarande ordning.

De utländska försäkringsgivare som verkar från filialer i Sverige är som regel större företag. Förändringen i beskattningsmetod medför för deras del endast att verksamheten skall deklarerars med utgångspunkt i det ekonomiska resultatet och de särskilda regler som gäller för skadeförsäkringsverksamhet. För verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation är förändringen större eftersom dessa inte tidigare har omfattats av bestämmelserna om bokföring och revision i filiallagen. Det kan finnas utländska försäkringsgivare som verkar genom generalagent eller generalrepresentation och där verksamheten tidvis kan komma att vara av mer begränsad omfattning. De särskilda frågor som uppkommer beträffande verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation har redan behandlats i avsnitt 5.1 och 5.2. För vissa företag kan en övergång till konventionell beskattning medföra ett merarbete i och med att den nya beskattningsmetoden bl.a. förutsätter att ett årsbokslut upprättas. Som framhållits tidigare är det dock inte möjligt att bibehålla schablonbeskattningen. Merarbetet jämte kostnader som uppkommer genom kravet på årsbokslut och det efterföljande deklarationsförfarandet kan dock inte anses vara alltför omfattande med hänsyn till den rapportering och interna redovisning som verksamheten redan i nuläget torde kräva.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

2 kap.

3 §

Femte stycket. Ett tillägg har gjorts i stycket med en upplysning om att det i 6 kap. 8 § finns särskilda bestämmelser om utländska associationer som inte är juridiska personer men som skall behandlas som sådana. Bestämmelsen har utformats i enlighet med lagrådets förslag.

6 kap.

8 §

Till paragrafen har fogats ett nytt *andra stycke*. Bestämmelsen innebär att bestämmelserna om utländska juridiska personer även skall tillämpas på en utländsk association som bedriver verksamhet avseende skadeförsäkring genom en generalrepresentation, men som inte uppfyller villkoren i första stycket för att anses som en utländsk juridisk person. Bestämmelsen innebär att medlemmarna i en s.k. försäkringssammanslutning som i syndikatform bedriver verksamhet i Sverige genom en generalrepresentation inte skall beskattas på medlemsnivå utan att beskattning skall ske på syndikatnivå, dvs. syndikatet som sådant beskattas för inkomst från fast driftställe i Sverige. Härigenom undviks beskattning av de medlemmar i försäkringssyndikatet som inte är obegränsat skattskyldiga i Sverige, i praktiken syndikatets icke-svenska medlemmar.

Inkomstberäkningen sker bl.a. med tillämpning av bestämmelserna i 39 kap. Syndikat inom Lloyd's organisation som bedriver skadeförsäkringsverksamhet från fast driftställe i Sverige omfattas av bestämmelsen. Bestämmelsen har utformats i enlighet med Lagrådets förslag.

Som en följd av det nya stycket blir det nuvarande andra stycket ett tredje stycke.

23 kap.

4 §

I konsekvens med att utländska skadeförsäkringsföretag föreslås bli konventionellt beskattade har denna kategori utgått i uppräkningsdelen i *andra stycket*. Utländska associationer som avses i 6 kap. 8 § andra stycket omfattas inte av bestämmelsen.

37 kap.

9 §

Andra stycket har slopats i konsekvens med förslaget att utländska skadeförsäkringsföretag skall beskattas enligt konventionell metod. Beträffande utländska associationer som avses i 6 kap. 8 § andra stycket, se kommentaren till 23 kap. 4 §.

38 kap.

3 §

Bestämmelsen i *andra stycket* har ändrats i konsekvens med förslaget att utländska skadeförsäkringsföretag skall beskattas enligt konventionell metod. Beträffande utländska associationer som avses i 6 kap. 8 § andra stycket, se kommentaren till 23 kap. 4 §.

39 kap.

2 §

Till *andra stycket* har fogats en mening med en erinran om att begreppet skadeförsäkringsföretag skall inbegripa associationer som avses i 6 kap. 8 § andra stycket. Bestämmelsen har utformats i enlighet med Lagrådets förslag.

6 §

Bestämmelsen har även gjorts tillämplig på utländska skadeförsäkringsföretag.

10 §

Bestämmelsen har utgått.

12 §

Bestämmelsen har kommenterats i den allmänna motiveringen i avsnitt 5.1.

Vissa redaktionella ändringar har gjorts i förhållande till utredningsförslaget och lagrådsremissens förslag.

Punkt 1. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002 och skall tillämpas första gången vid 2003 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas på beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

Punkt 2. Övergångsbestämmelserna avseende skattemässiga ingångsvärden har beskrivits och motiverats i avsnitt 5.4.

7.2 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

23 kap.

3 c §

Bestämmelsen som är ny reglerar ansvaret för redovisning och betalning av skatter som hänför sig till verksamheten hos ett utländskt skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom generalrepresentation. Bestämmelsen har fått sin slutliga utformning i enlighet med Lagrådets förslag. Bestämmelsen har kommenterats närmare i avsnitt 5.3.

Av ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen framgår att bestämmelsen inte tillämpas på beskattningsår som börjat före ikraftträdandet den 1 januari 2002.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

2 kap.

7 §

Punkt 7. Bestämmelsen är ny och har tillkommit för att reglera skyldigheten för ombudet för en generalrepresentation som anges i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige, att tillse att särskild självdeklaration lämnas för ett skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom representationen. Bestämmelsen har kommenterats närmare i avsnitt 5.3. Regeringen har följt Lagrådets förslag till utformning av bestämmelsen.

Övergångsbestämmelserna

Punkt 1 c. Till övergångsbestämmelserna till förslaget om ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter har lagts till en bestämmelse med innebörd att den nya bestämmelsen i 2 kap. 7 § 7 skall tillämpas när beskattningsåret börjat den 1 januari 2002 eller senare. Regeln korresponderar med ikraftträdandebestämmelserna till de nya beskattningsreglerna i inkomstskattelagen för utländska skadeförsäkringsföretag och har utformats med ledning av Lagrådets yttrande.

14 §

Till paragrafen har fogats ett tillägg till *tredje stycket*. I punkten 2 och 3 har tagits in uttryckliga bestämmelser om att filialer till finansiella företag hemmahörande inom EES skall upprätta årsbokslut enligt bestämmelserna i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag respektive lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Ändringen har närmare utvecklats i den allmänna motiveringen (se avsnitt 5.2). Som en följd av ändringarna har i punkten 1 närmare preciserats vilka bestämmelser i bokföringslagen som skall tillämpas i årsbokslut som upprättas av vissa icke-finansiella filialer till EES-företag. En filial som omfattas av andra stycket 1 kan emellertid också falla in under andra stycket punkt 2 eller 3. Eftersom avsikten är att årsbokslut i sådana fall skall upprättas enligt tredje stycket punkt 2 eller 3 har detta, i enlighet med Lagrådets förslag, markerats i tredje stycket punkt 1.

14 b §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 26 a § i utredningsförslaget men har av systematiska skäl placerats i direkt anslutning till de regler som den knyter an till. Regeringens förslag innebär att enhetliga redovisningsregler kommer att gälla för verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation och oavsett om det rör sig om en EES-försäkringsgivare eller inte. I den slutliga utformningen av paragrafen har regeringen, bortsett från några redaktionella ändringar, följt Lagrådets förslag.

Första stycket. En närmare motivering har lämnats i avsnitt 5.2. Bestämmelsen innebär att filiallagens bestämmelser om bokföring och revision i 11, 12, 14 och 14 a §§ görs tillämpliga på verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation och som bedrivs från fast driftställe i Sverige. Att verksamheten som avses vid tillämpningen skall anses som en filial har uttryckligen markerats genom att det i stycket anges att bestämmelserna ”skall tillämpas på motsvarande sätt på” verksamheten. I sista meningen har uttryckligen angetts att bestämmelserna även skall tillämpas på verksamhet som bedrivs genom generalagent och generalrepresentation och som avser återförsäkring avseende skadeförsäkring.

I andra stycket ges vissa tillämpningsregler.

Punkt 1. Bestämmelsen har tillkommit för att möjliggöra en materiellt riktig beskattning av de skilda verksamheter som bedrivs genom en och samma generalrepresentation. För att beskattningsreglerna i bl.a. 39 kap. IL skall kunna tillämpas för de olika skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom en och samma generalrepresentation krävs ett årsbokslut för var och en av dem. Skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom generalrepresentation skall därför vid tillämpningen av 11, 12, 14 och 14 a §§ filiallagen anses utgöra från varandra självständiga filialer när verksamhet bedrivs genom samma generalrepresentation.

Punkt 2. Den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verk-

samhet i Sverige eller den som på motsvarande sätt företräder återförsäkringsrörelse skall anses som verkställande direktör.

Punkt 3. Bestämmelsen har med några redaktionella ändringar utformats efter Lagrådets förslag. Av bestämmelsen följer att det inte föreligger någon skyldighet att upprätta årsredovisning utan att årsbokslut skall upprättas i enlighet med bestämmelsen i 14 § tredje stycket 3. Enhetliga redovisningsregler kommer därmed att gälla för verksamhet som bedrivs genom såväl generalagent och generalrepresentation till EES-försäkringsgivare som motsvarande försäkringsgivare från tredje land oavsett om företaget är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige

1 kap.

9 §

I paragrafen har ett *nytt femte stycke* lagts till som upplyser om att det även finns bestämmelser i 14 b § filiallagen för verksamhet som bedrivs genom generalagent.

12 §

I paragrafen har ett *nytt fjärde stycke* lagts till som upplyser om att det även finns bestämmelser i 14 b § filiallagen för verksamhet som bedrivs genom generalrepresentation.

Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över betänkandet Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar (SOU 2001:11)

Riksskatteverket, Svea Hovrätt, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Stockholms län, Finansinspektionen, Riksrevisionsverket, Stockholms Handelskammare, Närings- och teknikutvecklingsverket NUTEK, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Sveriges Byggindustrier, Finansbolagens förening, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, Företagarnas Riksorganisation, HSB Riksförbund, Lantbrukarnas Riksförbund, Svenskt Näringsliv (de numera sammanslagna Svenska Arbetsgivareföreningen och Sveriges Industriförbund), Svenska Bankföreningen, Svenska Revisorssamfundet SRS, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Fastighetsägareförbund, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF, Tjänstemännens Centralorganisation och Sveriges Försäkringsförbund.

Yttranden har också inkommit från ITACT- It and advanced communication technologies AB, Intenia International AB, Assa Abloy AB, Företagareförbundet, Svenska Riskkapitalföreningen, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, Vattenfall AB, Scancem AB, Investor AB, Industrivärlden AB och Lloyd's generalrepresentation i Sverige.

Riksskatteverket har till sitt yttrande fogat yttranden som inhämtats från skattemyndigheterna i Stockholm, Linköping, Växjö, Malmö, Göteborg, Örebro och Östersund.

Svenskt Näringsliv, Stockholms Handelskammare, Sveriges Försäkringsförbund har åberopat yttrande från Näringslivets skattedelegation. Svenska Bankföreningen och Sveriges Byggindustrier har förutom egna yttranden åberopat detta yttrande.

Företagsekonomiska institutionen vid Uppsala universitet, SACO, Kooperativa förbundet, Landsorganisationen i Sverige, Näringslivets nämnd för regelgranskning, Skogsägarnas Riksförbund, Svensk Handel och Tjänsteföretagen, Svensk Industriförening, Svenska handelskammarförbundet, Sveriges Bokförings- och revisionsbyråers Förbund samt Tjänsteförbundet har avstått från att yttra sig.

Beträffande den del av betänkandet som avser en övergång till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag har utredningsförslaget särskilt kommenterats av Riksskatteverket, Länsrätten i Stockholms län, Finansinspektionen, Svenskt Näringsliv, Svenska Bankföreningen, Sveriges Byggindustrier, Stockholms Handelskammare, Sveriges försäkringsförbund, Föreningen auktoriserade revisorer FAR, Sveriges advokatsamfund och Lloyd's generalrepresentation i Sverige:

1998 års Företagsskatteutredningars lagförslag i betänkandet Utdelningar och kapitalvinster på företagsägda andelar (SOU 2001:11) avseende övergången till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag

Prop. 2001/02:42
Bilaga 2

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 39 kap. 10 § skall upphöra att gälla,

dels att 23 kap. 4 §, 37 kap. 9 §, 38 kap. 3 § och 39 kap. 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap.

4§

Med *företag* avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag,
2. svensk ekonomisk förening,
3. svensk sparbank,
4. svenskt ömsesidigt försäkringsföretag,
5. svensk stiftelse,
6. svensk ideell förening, och
7. utländskt bolag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

37 kap.

9 §

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte utländskt skadeförsäkringsföretag.

38 kap.

3 §

Prop. 2001/02:42

Bilaga 2

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

39 kap.

6 §

För svenska skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

För skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

följande skall tas upp:

1. minskning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
2. minskning av säkerhetsreserv,
3. minskning av regleringsfond för trafikförsäkring, och
4. minskning av utjämningsfond,

följande skall dras av:

5. sådana avgifter och bidrag till kommuner, föreningar och sammanlutningar som avser att stödja verksamhet med syfte att förebygga skador som faller inom ramen för den försäkringsrörelse som företaget bedriver,
6. ökning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
7. ökning av säkerhetsreserv,
8. utbetald återbäring, och
9. verkställd premieåterbetalning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

2. För utländska skadeförsäkringsföretag som bedrivit verksamhet från ett fast driftställe i Sverige före ingången av det första beskattningsår på vilket de nya bestämmelserna skall tillämpas gäller följande, om överskott av verksamheten beräknats enligt 39 kap. 10 § i lagens äldre lydelse. Som ingående skattemässiga värden för det beskattningsår som anges i första stycket skall anses,

- för tillgångar marknadsvärdena vid ingången av räkenskapsåret, och
- för förpliktelser de belopp varmed förpliktelserna belastat verksamheten vid den angivna tidpunkten vid en marknadsmässig bedömning. Förpliktelser med anledning av ingångna försäkringsavtal skall dock beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska

avsättningar enligt bestämmelserna i 7 kap. 1 § samt 2 § första och femte styckena försäkringsrörelselagen (1982:713).

Prop. 2001/02:42
Bilaga 2

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Prop. 2001/02:42
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 20 § i lagen (1990:323) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

20§¹

Företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag skall, i stället för att lämna sådana uppgifter som anges i 19 § första stycket, till sin självdeklaration foga sin årsredovisning.

Utländskt skadeförsäkringsföretag som drivit försäkringsrörelse i Sverige, skall i stället för vad som anges i 19 § i självdeklarationen lämna uppgift om premieinkomsten i Sverige.

Utländskt försäkringsföretag som bedrivit verksamhet avseende skadeförsäkring vid ett fast driftställe i Sverige skall, i stället för att lämna sådana uppgifter som anges i 19 § första stycket, till sin självdeklaration foga sitt årsbokslut.

Den som enligt 39 kap. 25 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall schablonbeskattas för intäkt av fastighet skall, såvitt avser fastighetsinnehavet, i stället för vad som anges i 19 § i självdeklarationen lämna uppgift om de intäkter och omkostnader som anges i förstnämnda lagrum.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

2. Äldre bestämmelser skall tillämpas på beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1996:1210

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. att det i lagen skall införas en ny paragraf, 26 a §, samt närmast före 26 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bokföring och revision för verksamhet genom generalagent eller generalrepresentation i vissa fall

26 a §

Bestämmelserna i 11–14 a §§ om bokföring och revision gäller även för verksamhet avseende skadeförsäkring som bedrivs i Sverige av en utländsk försäkringsgivare genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 respektive 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige. En förutsättning är att verksamheten utgör ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229). Vid tillämpning av bestämmelsen i första stycket första meningen skall

- det bortses från 1 kap. 2 § första stycket första meningen lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige,*
- verksamheten anses som filial,*
- försäkringsgivaren, oberoende av det faktiska förhållandet, anses lyda under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och*
- den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige eller som på motsvarande sätt företräder återförsäkringsrörelse anses som verkställande direktör.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser tillämpas på räkenskapsår som påbörjats före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige att 1 kap. 9 och 12 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §

Med *generalagent* avses i denna lag en fysisk eller juridisk person som har till uppgift att leda och sköta en utländsk försäkringsgivares försäkringsrörelse i Sverige. En utländsk försäkringsgivare får i Sverige inte representeras av mer än en generalagent.

Generalagenten skall vara bosatt eller ha sitt säte i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara generalagent.

Den utländska försäkringsgivaren skall utfärda fullmakt för generalagenten att ingå för försäkringsgivaren bindande rättshandlingar med tredje man samt att ta emot stämning för den utländska försäkringsgivaren och själv eller genom annan tala och svara för denna.

Om den utländska försäkringsgivaren använder en juridisk person som generalagent skall den juridiska personen utse en fysisk person som ombud. Denne skall uppfylla de krav som ställs i andra stycket. I ett sådant fall skall den fullmakt som avses i tredje stycket ställas till ombudet.

För verksamhet som drivs genom generalagent gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 26 a § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

12 §

Med *generalrepresentation* avses en utländsk försäkringssammanslutnings representation i Sverige. Generalrepresentationen skall förestås av ett ombud som ansvarar för den verksamhet som försäkringsgivaren i sammanslutningen driver enligt denna lag.

Ett ombud för en försäkringsgivare i en sammanslutning skall vara bosatt i Sverige. Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara ombud.

De försäkringsgivare som hör till sammanslutningen skall utfärda fullmakt för ombudet att vid tvister som rör ingångna försäkringsavtal ingå för försäkringsgivarna bindande rättshandlingar och att för deras räkning ta emot stämning samt själv eller genom annan tala och svara för dem.

För verksamhet som drivs genom generalrepresentation gäller, förutom bestämmelserna i denna lag, 26 a § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser tillämpas på räkenskapsår som påbörjats före ikraftträdandet.

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 39 kap. 10 § skall upphöra att gälla,

dels att 2 kap. 3 §, 6 kap. 8 §, 23 kap. 4 §, 37 kap. 9 §, 38 kap. 3 § samt 39 kap. 2, 6 och 12 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §¹

Bestämmelserna om juridiska personer skall inte tillämpas på

- dödsbon,

- svenska handelsbolag, eller

- juridiska personer som förvaltar samfälligheter och som avses

i 6 kap. 6 § andra stycket.

Bestämmelserna om juridiska personer skall tillämpas också på värdepappersfonder.

Särskilda bestämmelser om dödsbon efter dem som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet finns i 4 kap. 3 §.

Att bestämmelserna om svenska handelsbolag gäller också för europeiska ekonomiska intressegrupperingar framgår av 5 kap. 2 §.

I vilka fall utländska associationer anses som juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §.

I vilka fall utländska associationer anses som juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §. *Att bestämmelserna om utländska juridiska personer skall tillämpas också på vissa utländska skadeförsäkringsföretag framgår av samma paragraf.*

6 kap.

8 §

Med *utländsk juridisk person* avses en utländsk association om, enligt lagstiftningen i den stat där associationen hör hemma,

1. den kan förvärva rättigheter och åta sig skyldigheter,

2. den kan föra talan inför domstolar och andra myndigheter, och

3. de enskilda delägarna inte fritt kan förfoga över associationens förmögenhetsmassa.

Utländska juridiska personer delas in i utländska bolag och andra utländska juridiska personer än utländska bolag.

Bestämmelserna om utländska juridiska personer tillämpas också på ett skadeförsäkringsföretag som inte är en utländsk juridisk

¹ Senaste lydelse 2000:1354

person om företaget bedriver verksamhet genom en sådan generalrepresentation som anges i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

Prop. 2001/02:42
Bilaga 3

23 kap.

4 §

Med *företag* avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag,
2. svensk ekonomisk förening,
3. svensk sparbank,
4. svenskt ömsesidigt försäkringsföretag,
5. svensk stiftelse,
6. svensk ideell förening, och
7. utländskt bolag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

37 kap.

9 §

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte utländskt skadeförsäkringsföretag.

38 kap.

3 §

Med företag avses i detta kapitel

1. svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank,
2. utländskt bolag, och
3. annat utländskt företag som hör hemma i en stat som är medlem i Europeiska unionen och som bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 37.1 och är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 37.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag, investmentföretag eller utländskt skadeförsäkringsföretag.

Som företag räknas inte privatbostadsföretag eller investmentföretag.

39 kap.

2 §

Prop. 2001/02:42

Bilaga 3

Med *livförsäkringsföretag* avses

1. livförsäkringsbolag enligt 1 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (1982:713), och
2. utländskt försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse i Sverige med stöd av lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

Med *skadeförsäkringsföretag* avses annat försäkringsföretag än livförsäkringsföretag.

Bestämmelserna om skadeförsäkringsföretag tillämpas också på ett utländskt skadeförsäkringsföretag som inte är en utländsk juridisk person om det bedriver verksamhet genom en sådan generalrepresentation som anges i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

Utländska försäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse i Sverige bedöms bara med hänsyn till den verksamhet som företaget bedriver från fast driftställe här.

6 §

För *svenska* skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

För skadeförsäkringsföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, att

följande skall tas upp:

1. minskning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
2. minskning av säkerhetsreserv,
3. minskning av regleringsfond för trafikförsäkring, och
4. minskning av utjämningsfond,

följande skall dras av:

5. sådana avgifter och bidrag till kommuner, föreningar och sammanlutningar som avser att stödja verksamhet med syfte att förebygga skador som faller inom ramen för den försäkringsrörelse som företaget bedriver,

6. ökning av försäkringstekniska avsättningar för egen räkning,
7. ökning av säkerhetsreserv,
8. utbetald återbäring, och
9. verkställd premieåterbetalning.

12 §

Om ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd tas över av ett annat försäkringsföretag, skall det överlåtande företaget inte ta upp någon inkomst eller dra av någon utgift på grund av överlåtelsen. Det övertagande företaget inträder i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Bestämmelserna i första stycket

tillämpas bara om,

1. det överlåtande företaget omedelbart före avyttringen är skattskyldigt för inkomst av åtminstone en del av den överlåtna verksamheten samt inkomsten inte är helt undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal, och

2. det övertagande företaget omedelbart efter övertagandet är skattskyldigt för inkomst av sådan verksamhet som det säljande företaget beskattas för samt inkomsten inte helt eller delvis är undantagen från beskattning på grund av ett skatteavtal.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas på beskattningsår som börjar den 1 januari 2002 och senare.

2. För utländska skadeförsäkringsföretag som bedrivit verksamhet från ett fast driftställe i Sverige och om överskottet av verksamheten har beräknats enligt 39 kap. 10 § gäller följande:

– för tillgångar som innehas vid beskattningsårets ingång anses som skattemässigt värde marknadsvärdet vid denna tidpunkt.

– förpliktelser skall vid beskattningsårets ingång tas upp till ett belopp varmed de vid en marknadsmässig bedömning belastar verksamheten vid denna tidpunkt. För förpliktelser med anledning av ingångna försäkringsavtal skall dock värdet beräknas enligt de grunder som gäller för beräkning av försäkringstekniska avsättningar enligt bestämmelserna i 7 kap. 1 § samt 2 § första och femte styckena försäkringsrörelselagen (1982:713).

Härigenom föreskrivs att i skattebetalningslagen (1997:483) skall införas en ny paragraf, 23 kap. 3 c §, och närmast före den nya paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap.

Ombud för generalrepresentation

3 c §

Om ett utländskt skadeförsäkringsföretag som avses i 39 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen (1999:1229) bedriver verksamhet i Sverige skall ett sådant ombud som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige svara för redovisning och betalning av den skatt som hänförs till verksamheten och i övrigt företräda företaget i frågor som rör sådan skatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om skatter och avgifter som hänförs till beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 2002.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 2 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att i övergångsbestämmelserna till lagen skall införas en ny bestämmelse, punkt 3, av följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss²

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Särskild självdeklaration skall lämnas

1. av aktiebolag, ekonomiska föreningar och sådana familjestiftelser som avses i 8 § tredje stycket lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,

2. av sådana ideella föreningar som avses i 7 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) och av sådana trossamfund som avses i 7 kap. 14 § den lagen, om intäkterna under beskattningsåret har överstigit grundavdraget enligt 63 kap. 11 § samma lag,

3. av andra juridiska personer än sådana som avses i 1 och 2 med undantag för dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar om intäkterna som den skattskyldige skall ta upp under beskattningsåret har uppgått till minst 100 kronor,

4. av sådana juridiska personer som är skattskyldiga enligt 6 § lagen om statlig förmögenhetsskatt och vars skattepliktiga förmögenhet vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppen enligt 19 § den lagen,

5. av andra juridiska personer än dödsbon för vilka underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas, *och*

6. för värdepappersfonder.

5. av andra juridiska personer än dödsbon för vilka underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas,

6. för värdepappersfonder, *och*

7. *av ombudet för en sådan generalrepresentation som anges i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige för ett sådant skadeförsäkringsföretag som avses i 39 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen (1999:1229).*

² Lagrådsremiss från den 23 maj 2001. Lagrådet har den 15 juni 2001 yttrat sig över remissen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Lagen skall tillämpas första gången

- såvitt avser 2 kap., 3 kap. 3 § samt 4 kap. 2 och 5 §§ vid 2003 års taxering,
- såvitt avser skyldigheten att lämna kontrolluppgift enligt 12 kap. 1 § om betalningar till och från utlandet för andra juridiska personer än dödsbon vid 2004 års taxering,
- såvitt avser kravet i 12 kap. 2 och 3 §§ att redovisa mottagarens utländska skatteregistreringsnummer i kontrolluppgiften vid 2005 års taxering, och
- i övrigt vid 2002 års taxering.

I den omfattningen bestämmelserna innebär en utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten skall de dock inte tillämpas förrän vid 2003 års taxering. Kontrolluppgift enligt 10 kap. 1 § om avyttring av andelar i ett utländskt fondföretag skall dock lämnas redan vid 2002 års taxering.

2. Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall upphöra att gälla vid utgången av december 2001. Bestämmelserna i 2 kap. 2, 4–9, 11–13 och 28 §§ samt 3 kap. 28 § skall dock tillämpas vid 2002 och tidigare års taxeringar. I övrigt skall lagen tillämpas vid 2001 och tidigare års taxeringar.

3. Bestämmelsen i 2 kap. 7 § 7 skall endast tillämpas när beskattningsåret påbörjats den 1 januari 2002 eller senare.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

dels att 14 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 14 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §³

För filialens bokföring och revision gäller, utöver vad som föreskrivits i 11–13 §§, i tillämpliga delar detsamma som för ett svenskt företag av motsvarande slag.

Skyldighet att upprätta årsredovisning gäller inte om företaget lyder under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och

1. har en rättslig form som är jämförbar med aktiebolaget,
2. är ett kreditinstitut eller värdepappersbolag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, eller
3. är ett försäkringsföretag av motsvarande slag som de företag som omfattas av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Om filialen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen men till följd av bestämmelsen i andra stycket inte upprättar någon årsredovisning, skall den i stället upprätta ett årsbokslut *enligt bestämmelserna i bokföringslagen (1999:1078)*.

Om filialen är skyldig att avsluta den löpande bokföringen men till följd av bestämmelsen i andra stycket inte upprättar någon årsredovisning, skall den i stället upprätta ett årsbokslut. *För årsbokslutet tillämpas*

1. i filial till företag som avses i andra stycket 1, bestämmelserna i 6 kap. 4–11 §§ bokföringslagen (1999:1078),

2. i filial till företag som avses i andra stycket 2, bestämmelserna i 2 kap. och 3–5 kap. lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, med undantag för hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554), och

3. i filial till företag som avses i andra stycket 3, bestämmelserna i 2 kap. 2 § och 3–5 kap. lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, med undantag

³ Senaste lydelse 1999:1100.

14 b §

Bestämmelserna i 11, 12, 14 och 14 a §§ om bokföring och revision gäller även för verksamhet avseende skadeförsäkring som bedrivs i Sverige av en utländsk försäkringsgivare genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 respektive 12 §§ lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige under förutsättning att verksamheten utgör ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Vid tillämpning av bestämmelsen i första stycket skall

1. det bortses från 1 kap. 2 § första stycket första meningen lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige,

2. verksamheten anses som en filial om inte annat följer av tredje stycket,

3. försäkringsgivaren, oberoende av det faktiska förhållandet, anses lyda under lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och uppfylla villkoren i 14 § andra stycket 1 och 3,

4. den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige eller som på motsvarande sätt företräder återförsäkringsrörelse anses som verkställande direktör.

När skadeförsäkringsföretag som anges i 39 kap. 2 § tredje stycket inkomstskattelagen bedriver verksamhet genom generalrepresentation skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 11, 12, 14 och 14 a §§ verksamheten anses utgöra en självständig filial i för-

hållande till ett annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation.

Prop. 2001/02:42
Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser tillämpas på räkenskapsår som påbörjats före ikraftträdandet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2001-10-09

Närvarande: f.d. justitierådet Hans Danelius, regeringsrådet Gustaf Sandström, justitierådet Dag Victor.

Enligt en lagrådsremiss den 13 september 2001 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

- 1.lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
- 2.lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
- 3.lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
- 4.lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Per Classon.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

Allmänt

Flera av de föreslagna ändringarna tar sikte på verksamhet avseende skadeförsäkring som i Sverige bedrivs genom en generalrepresentation. Med generalrepresentation avses enligt 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige en utländsk försäkringsammanslutnings representation i Sverige. Med försäkringssammanslutning avses enligt nämnda lag en sammanslutning av fysiska och juridiska personer som utan solidariskt ansvar meddelar försäkring (1 kap. 11 §). Personerna i sammanslutningen kan i olika konstellationer gå samman rörande skilda försäkringsobjekt eller kategorier av försäkringsobjekt. Så är fallet i fråga om Lloyd's i London där medlemmar sammanslutna i syndikat - vilka inte anses vara juridiska personer - bedriver försäkringsverksamhet som är skild från verksamhet som bedrivs av andra syndikat med andra medlemmar. I frånvaro av särskilda regler torde, eftersom det är de enskilda medlemmarna som meddelar försäkring, beskattning på medlemsnivå kunna komma i fråga.

Enligt det remitterade förslaget skall schablonbeskattningen av utländska skadeförsäkringsföretag upphöra och beskattning i stället ske enligt konventionell metod. De här aktuella ändringarna är av likartat slag och finns i 2 kap. 3 § (begreppet juridisk person), 6 kap. 8 § (begreppet utländsk juridisk person) och 39 kap. 2 § (begreppet skadeförsäkringsföretag). Avsikten är att beskattning i förekommande fall skall träffa verksamhet som bedrivs inom ramen för ett syndikat eller liknande. Den lösning som valts innebär att syndikatet (eller motsvarande) behandlas som en utländsk juridisk person.

Enligt Lagrådets mening är det i sista stycket tillräckligt att erinra om att det i 6 kap. 8 § finns särskilda bestämmelser om företag som inte är juridiska personer men som skall behandlas som sådana. Lagrådet föreslår att sista stycket får följande lydelse (vad gäller användningen av begreppet "utländsk association", se Lagrådets kommentar till 6 kap. 8 §):

"I vilka fall utländska associationer anses som eller behandlas som juridiska personer framgår av 6 kap. 8 §."

6 kap. 8 §

I den föreslagna lagtexten används formuleringen "skadeförsäkringsföretag som inte är en utländsk juridisk person". Enligt Lagrådets mening kommer syftet att i förekommande fall möjliggöra att beskattning sker på syndikatnivå bättre till uttryck om begreppet "utländsk association" används i stället för "skadeförsäkringsföretag" (begreppet "utländsk association" finns redan i den nuvarande lydelsen av 6 kap. 8 §).

Lagrrådet föreslår att andra stycket i paragrafen utformas enligt följande:

"Bestämmelserna om utländska juridiska personer tillämpas också på utländska associationer som bedriver verksamhet avseende skadeförsäkring genom en sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige."

Som en följd härav blir det nuvarande andra stycket i paragrafen ett tredje stycke.

39 kap. 2 §

I andra stycket i den gällande lydelsen definieras skadeförsäkringsföretag som annat försäkringsföretag än livförsäkringsföretag. Utgångspunkten för det föreslagna tredje stycket synes vara att en särregel behövs för att i förekommande fall möjliggöra en beskattning på syndikatnivå. Det kan ifrågasättas om regeln tillför något i förhållande till vad som redan följer av regleringen i 6 kap. 8 §. Lagrådet vill emellertid inte motsätta sig att det i den här aktuella paragrafen intas en erinran om att begreppet skadeförsäkringsföretag skall inbegripa de associationer som behandlas i 6 kap. 8 § andra stycket. En sådan bestämmelse kunde lämpligen intas som en andra mening i andra stycket och formuleras som följer:

"Som skadeförsäkringsföretag anses också en sådan association som avses i 6 kap. 8 § andra stycket."

23 kap. 3 c §

Lagrådet föreslår att paragrafen omformuleras på följande sätt:

”Om ett utländskt skadeförsäkringsföretag bedriver verksamhet i Sverige genom generalrepresentation, skall ett sådant ombud som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige svara för redovisning och betalning av den skatt som hänför sig till verksamheten och i övrigt företräda företaget i frågor som rör sådan skatt.”

Förslaget till lag om ändring i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Allmänt

Lagrådet yttrade sig den 15 juni 2001 över ett förslag till ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Förslaget har emellertid ännu inte föranlett lagstiftning. I ett senare ärende, i vilket Lagrådet yttrade sig den 25 september 2001, ingick ett första förslag till lag om ändring i samma lag. När nu ytterligare ändringar föreslås i denna ännu inte antagna lag, är det tydligt att samordning måste ske med förslagen i de tidigare lagrådsremisserna.

2 kap. 7 §

Lagrådet föreslår att punkten 7 i paragrafen omformuleras på följande sätt:

”7. ombudet för en sådan generalrepresentation som avses i 1 kap. 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige för skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom representationen.”

Övergångsbestämmelserna

Lagrådsremissen innehåller förslag till en ny bestämmelse avsedd att ingå som punkt 3 i övergångsbestämmelserna. I sitt yttrande den 15 juni 2001 har Lagrådet framlagt ett förslag till övergångsbestämmelser till lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Om detta förslag kommer att läggas till grund för lagstiftning, bör den i den nu aktuella remissen föreslagna övergångsbestämmelsen inte tillfogas som en ny punkt 3 utan i stället inordnas bland de olika övergångsregler som upptagits i punkt 1. Avfattningen av bestämmelsen bör då också anpassas till formuleringarna under a) – d) och därför lämpligen anknyta till de taxeringstillfällen då bestämmelsen i 2 kap. 7 § 7 först skall tillämpas.

14 §

I tredje stycket föreslås nya bestämmelser enligt vilka årsbokslut skall upprättas enligt olika bestämmelser beroende på vilken av kategorierna i andra stycket som en filial tillhör. En filial som omfattas av andra stycket 1 kan emellertid också falla in under punkt 2 eller punkt 3. Avsikten synes vara att årsbokslutet i sådana fall skall upprättas enligt tredje stycket 2 eller 3. Detta kan lämpligen markeras genom att tredje stycket 1 formuleras enligt följande:

”1. i filial till företag som avses i andra stycket 1 och som inte är att hänföra till samma stycke 2 eller 3, bestämmelserna i 6 kap. 4-11 §§ bokföringslagen (1999:1078),”

14 b §

Bestämmelserna i paragrafen har givits en utformning som framstår som onödigt omfattande och delvis svårtillgänglig.

Att de bestämmelser som det hänvisas till i första stycket avser bokföring och revision framgår av innehållet i bestämmelserna och behöver inte upprepas i paragrafen. Att den verksamhet som avses är verksamhet som bedrivs i Sverige av en utländsk försäkringsgivare framgår av hänvisningen till lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige och behöver inte heller markeras ytterligare i paragrafen.

Bestämmelsen i andra stycket innebär att paragrafens bestämmelser skall vara tillämpliga även på återförsäkringsverksamhet vilket torde framgå tydligare och enklare om detta uttryckligen sägs i första stycket. Att, såsom i andra stycket 2 sägs, en verksamhet som avses i första stycket är att anse som en filial i förhållande till bestämmelserna i 11,12, 14 och 14 a §§ torde följa redan av första styckets utformning men kan ytterligare markeras genom att det där anges att bestämmelserna ”skall tillämpas på motsvarande sätt på” verksamheten i stället för att dessa ”gäller även för” verksamheten. Avsikten med andra stycket 3 synes vara att bestämmelserna om årsbokslut i 14 § tredje stycket 3 alltid skall tillämpas oberoende av de begränsningar som annars gäller enligt andra stycket i samma paragraf vilket då lämpligen bör framgå direkt av lagtexten.

Vad som föreskrivs i tredje stycket framstår snarare som en precisering av vilken verksamhet som i vissa fall skall anses motsvara en filial än som ett undantag från andra stycket 2 och torde kunna formuleras enklare.

Med beaktande av det anförda föreslår Lagrådet att paragrafen ges följande lydelse:

”Bestämmelserna i 11, 12, 14 och 14 a §§ skall tillämpas på motsvarande sätt på verksamhet som avser skadeförsäkring och som bedrivs genom en sådan generalagent eller generalrepresentation som avses i 1 kap. 9 eller 12 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i

Sverige under förutsättning att verksamheten bedrivs från ett sådant fast driftställe som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229). Vad som här sägs om skadeförsäkring gäller också återförsäkring avseende skadeförsäkring.

Prop. 2001/02:42
Bilaga 4

Vid tillämpning av första stycket skall

1. skadeförsäkringsföretag som bedriver sin verksamhet genom generalrepresentation anses utgöra en självständig filial i förhållande till annat skadeförsäkringsföretag som bedriver verksamhet genom samma generalrepresentation,

2. den som är företrädare för verksamheten enligt 1 kap. 8 § andra stycket lagen om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige eller den som på motsvarande sätt företräder återförsäkringsrörelse anses som verkställande direktör, och

3. vad som i 14 § tredje stycket 3 sägs om årsbokslut tillämpas med bortseende från de i andra stycket föreskrivna begränsningarna till företag som lyder under viss lagstiftning och till vissa slag av försäkringsföretag.”

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2001

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Lejon, Lövdén, Ringholm, Bodström

Föredragande: Bosse Ringholm

Regeringen beslutar proposition 2001/02:42 Övergång till en konventionell beskattningsmetod för utländska skadeförsäkringsföretag